ผ่ามาตรการลดโลกร้อนภาคเกษตร

"รัฐบาลได้มีนโยบายการดำเนินการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ ได้แก่การรณรงค์งดเผาตอซังและหว่านพืชปุ๋ยสดโดยรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติงดการเผาและให้นำวัสดุตอซังที่เหลือใช้จากไร่นา มาเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน โดยการไถกลบตอซังร่วมกับหว่านพืชปุ๋ยสดแล้วไถกลบพืชปุ๋ยสดก็จะย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในดินจะช่วยให้เกษตรกรลดการพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและช่วยเพิ่มคุณภาพดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต ทำให้สภาวะแวดล้อมดีขึ้นและสามารถลดภาวะโลกร้อนได้อีกด้วย"

รัฐบาลได้ประกาศขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ ในการดำเนินการได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตของเกษตรกรที่แต่เดิมต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีเป็นจำนวนมาก อันเป็นภาระของเกษตรกรในเรื่องต้นทุนการผลิตและความเสี่ยงต่อพิษภัยของสารเคมีให้ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้น กิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญและรัฐได้ให้การส่งเสริมอันเป็นการสนับสนุน การดำเนินการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ ได้แก่ **"การรณรงค์ งดเผาตอซัง สร้างดิน ยั่งยืน ฟื้นสิ่งแวดล้อม"** โดยส่งเสริมให้เกษตรกรงดการเผาและหันมาไถกลบตอซังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อช่วยให้มีการย่อยสลายได้ง่ายขึ้น กลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในดิน

นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานพิธีเปิดงาน **"โครงการรณรงค์งดเผาตอซังและฟางข้าวสร้างดินยั่งยืนฟื้นสิ่งแวดล้อม"** บ้านเหล่าอีหมัน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามเมื่อเร็วๆนี้ว่า ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์เพื่อให้เกิดผลหลายด้านคือมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคภายในประเทศ รวมทั้งการส่งออกประหยัดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าปุ๋ยเคมี สารกำจัดวัชพืช และแมลงศัตรูพืช และฟื้นฟูระบบนิเวศรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ผลิตเกิดสำนึกต่อผู้บริโภค

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินซึ่งมีหน้าที่หลักในการดูแลทรัพยากรดินในประเทศไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดเผาตอซังและฟางข้าว เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้สามารถใช้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ยังเป็นการปลุกจิตสำนึกและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบถึงประโยชน์จากการไถกลบตอซังรวมทั้งสาธิตวิธีการไถกลบตอซังข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้แก่เกษตรกรนำไปปฏิบัติใช้ในพื้นที่ของตนเอง ตลอดจนรักษาสิ่งแวดล้อมและภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการเผาตอซัง

นายยุทธพงศ์ กล่าวด้วยว่า **ปัจจุบันว่าประเทศไทย มีพื้นที่ที่ทำการเกษตร 131 ล้านไร่ ดังนั้น จึงมีเศษเหลือของวัสดุจากตอซังข้าว ข้าวโพด และอื่นๆ กว่า 35 ล้านตันต่อปี หรือคิดเป็นเศษวัสดุการเกษตรเหลือทิ้งในไร่นาเฉลี่ยไร่ละเกือบ 300 กิโลกรัม เศษเหลือของวัสดุทางเกษตรเหล่านี้มีส่วนประกอบของธาตุอาหารพืชทั้งธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองมากกว่า 500 ล้านกิโลกรัม แต่เกษตรกรยังขาดการจัดการที่เหมาะสม มีการเผาทิ้งหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อที่จะช่วยให้การไถพรวนทำได้ง่ายขึ้น การกระทำดังกล่าวทำให้ดินสูญเสียอินทรีย์วัตถุ**

ซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน ทำให้ดินเสื่อมโทรมลง ต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้นทุกวันๆ มีผู้ประเมินว่า เฉพาะการเผาทิ้งเศษเหลือจากตอซังและฟางข้าวเพียงอย่างเดียว ทำให้ดินต้องสูญเสียธาตุอาหารหลักที่เป็นไนโตรเจน ถึง 90 ล้านกิโลกรัม ฟอสฟอรัส 20 ล้านกิโลกรัม และโพแทสเซียม 260 ล้านกิโลกรัม ยังไม่นับการสูญเสียธาตุอาหารรอง เช่น แคลเซียม แมกนีเซียม และซัลเฟอร์ อีกกว่า 150 ล้านกิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่ากว่าห้าพันล้านบาท ซึ่งเกษตรกรต้องจ่ายเงินซื้อปุ๋ยเคมี เพื่อใส่ในไร่นาทดแทนการสูญเสียที่หายไปจากการเผาตอซัง เพื่อที่จะทำให้ได้ผลผลิตคงเดิม

ด้านนายเกรียงศักดิ์ หงษ์โต อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักของประเทศในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ และได้รณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติไม่เผาตอซัง โดยให้นำวัสดุตอซังที่เหลือใช้จากไร่นามาเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน ผสมผสานการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ 12 มหัศจรรย์ กรมพัฒนาที่ดินช่วยเพิ่มคุณภาพดิน เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต รักษาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล การเผาตอซังมีผลกระทบอย่างมากต่อการทำลายโครงสร้างของดิน จุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ในดิน เนื่องจากความร้อนจากการเผาตอซังก่อให้เกิดผลเสียหายต่อทรัพยากรดินดังนี้ อันดับแรกทำให้โครงสร้างของดินเปลี่ยนแปลงไป เนื้อดินจับตัวกันแน่นและแข็ง ทำให้รากพืชแคระแกร็น ไม่สมบูรณ์ อ่อนแอ และความสามารถในการหาอาหารของรากพืชลดลง รวมถึงมีผลทำให้เชื้อโรคพืชสามารถเข้าทำลายได้ง่าย

นอกจากนี้ยังสูญเสียอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน เมื่ออินทรีย์วัตถุในดินถูกเผาจะกลายเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูญเสียไปในบรรยากาศ ส่วนธาตุอาหารจะแปรสภาพให้อยู่ในรูปที่สามารถสูญเสียไปจากดินได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นการทำลายจุลินทรีย์และแมลงที่เป็นประโยชน์ในดิน ทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์ดินลดลง เช่น จุลินทรีย์ตรึงไนโตรเจนซึ่งทำหน้าที่ในการเปลี่ยนก๊าซไนโตรเจนจากบรรยากาศให้อยู่ในรูปของสารประกอบไนโตรเจนที่พืชใช้ประโยชน์ได้ จุลินทรีย์ที่ละลายสารประกอบฟอสฟอรัสให้อยู่ในรูปของฟอสเฟตที่ละลายในน้ำได้และการย่อยสลายอินทรีย์สารเป็นการเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน

นอกจากนั้น ตัวอ่อนของแมลงศัตรูพืช เช่น ตัวห้ำ ตัวเบียน ที่อาศัยอยู่ในดินหรือตอซังพืช รวมทั้งจุลินทรีย์ที่สามารถควบคุมโรคพืชถูกเผาทำลายไป ซึ่งหากระบบนิเวศน์ของดินไม่สมดุล จะทำให้การแพร่ระบาดของโรคเกิดได้ง่ายขึ้น

สำหรับ โครงการรณรงค์งดเผาตอซังและฟางข้าว สร้างดินยั่งยืนฟื้นสิ่งแวดล้อมกรมพัฒนาที่ดินจะทำการรณรงค์ในทุกพื้นที่ทำการเกษตรทั่วประเทศ ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การจัดนิทรรศการด้านการพัฒนาที่ดิน และแจกจ่ายเอกสารวิชาการความรู้ การให้บริการวิเคราะห์ดิน การสาธิตการไถกลบตอซังร่วมกับหว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ตลอดจนการแจกจ่ายสารเร่งต่างๆ เช่น พด. 1, พด.2, พด.7, น้ำหมักชีวภาพ เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด เป็นต้น

นายยุทธพงศ์ กล่าวด้วยว่า เพื่อให้โครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ได้กำชับให้กรมพัฒนาที่ดินเดินหน้ารณรงค์อย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่ของประเทศ เพื่อปลุกจิตสำนึก และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบถึงประโยชน์จากการไถกลบตอซัง รวมทั้งสาธิตวิธีการไถกลบตอซังข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่เกษตรกรนำไปปฏิบัติใช้ในพื้นที่ของตนเอง ตลอดจนรักษาสิ่งแวดล้อมและภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการเผาตอซัง และเป็นการดำเนินการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การรณรงค์งดเผาตอซังและหว่านพืชปุ๋ยสด โดยรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติงดการเผาและให้นำวัสดุตอซังที่เหลือใช้จากไร่นามาเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน โดยการไถกลบตอซังร่วมกับหว่านพืชปุ๋ยสดแล้วไถกลบ พืชปุ๋ยสด ก็จะย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในดิน จะช่วยให้เกษตรกรลดการพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและช่วยเพิ่มคุณภาพดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต ทำให้สภาวะแวดล้อมดีขึ้น และสามารถลดภาวะโลกร้อนได้อีกด้วย

ในขณะที่ จังหวัดมหาสารคามนั้นมีพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 2.5 ล้านไร่ จะมีเศษเหลือของวัสดุจากการเกษตร เช่น ตอซังพืช ฟางข้าวและอื่น ๆ กว่า 550 ตันต่อปี ซึ่งเศษวัสดุการเกษตรเหล่านี้ มีส่วนประกอบของธาตุอาหารหลักและอินทรียวัตถุที่เป็นประโยชน์ต่อพืช แต่ปัจจุบันเกษตรกรยังขาดการจัดการที่เหมาะสม มีการเผาทิ้งหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อที่จะช่วยให้การไถพรวนทำได้ง่ายขึ้น

ซึ่งการกระทำดังกล่าวนอกจากจะทำให้เกิดการสูญเสียอินทรียวัตถุและธาตุอาหารในดินแล้ว ยังทำให้โครงสร้างของดินเปลี่ยนแปลงไป เนื้อดินจับตัวกันแน่นและแข็ง ทำลายจุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตในดินที่เป็นประโยชน์ต่อพืชด้วย ก่อให้เกิดมลพิษและปัญหาโลกร้อนตามมาโดยส่งผลกระทบต่อดิน น้ำ อากาศ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ

(โครงการรณรงค์งดเผาตอซังและฟางข้าว จึงถือเป็นนโยบายสำคัญ นอกจากมุ่งหวัง ให้เกษตรกรลดการพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีและช่วยเพิ่มคุณภาพดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน แล้วนับว่ายังเป็นอีกหนทางหนึ่งในการช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต ทำให้สภาวะแวดล้อมดีขึ้นแล้ว ที่สำคัญเป็นการสามารถลดภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่งด้วย

ข่าวเมื่อ 15 ต.ค 56 หน้า 14